

Materiál na rokovanie

Komisie Mestského zastupiteľstva v Žiline

Číslo materiálu: ____/2026

K bodu programu

Akčný plán Bezpečné ulice 2027- 2030

Materiál sa odporúča prerokovať v
komisiách Mestského zastupiteľstva Žiline: Komisia dopravy

Materiál obsahuje:

1. Návrh na uznesenie
2. Dôvodová správa
3. Materiál
4. Prílohy

Predkladatelia:

Mgr. Karol Haas, poslanec MZ
Mgr. Vladimír Randa, poslanec MZ
Mgr. Dominik Hriník, poslanec MZ
Mgr. Ján Rzeszoto, poslanec MZ
Ing. Peter Čerňan, poslanec MZ
Ing. František Talapka, poslanec MZ
Mgr. Zuzana Balogová, poslankyňa MZ
Ing. Ľubomír Bechný, poslanec MZ
Ing. arch. Dušan Maňák, poslanec MZ
Ondrej Šoška, poslanec MZ
Mgr. et. Mgr. Jana Filipová, poslankyňa MZ
Mgr. Ing. Soňa Turčányiová, poslankyňa MZ
JUDr. Jozef Augustín, PhD, poslanec MZ

Zodpovedný za vypracovanie:

Mgr. Karol Haas, poslanec

Žilina, september 2026

NÁVRH NA UZNESENIE

Uznesenie č. __/2026

Komisia odporúča Mestskému zastupiteľstvu v Žiline na jeho najbližšom zasadnutí

I. Berie na vedomie

1. potrebu pokračovať v iniciatíve Bezpečné ulice pri školách a rozšíriť ju z okolia škôl aj na ďalšie verejné priestory, najmä vnútrobloky, obytné ulice a mestské časti mesta Žilina

II. Žiada primátora mesta Žilina Mgr. Petra Fiabáne v spolupráci s riaditeľom Útvaru hlavného architekta mesta Žilina Ing. Arch. Rudolfom Chodelkom, aby

1. zabezpečili príslušnými odbormi mestského úradu, výbormi v mestských častiach a Mestskou políciou Žilina celomestský zber podnetov na nebezpečné, kolízne alebo zanedbané verejné lokality: zber podnetov sprístupniť obyvateľom jednoduchou elektronickou formou.
2. zabezpečili odborné vyhodnotenie podnetov vrátane zoznamu prioritných lokalít, najmä podľa miery ohrozenia chodcov a cyklistov, intenzity pohybu detí, dopravnej nehodovosti, intenzity dopravy, bezbariérovosti a technického stavu verejného priestoru.
3. zabezpečili spoluprácu so školskými zariadeniami pri vzdelávacích aktivitách zameraných na podporu aktívnej mobility detí.

III. Žiada primátora mesta Petra Fiabáne, aby

1. zabezpečil vytvorenie pracovnej skupiny vedenej projektovým manažérom s kompetenciou koordinovať aj finančné zabezpečenie projektu. Členmi skupiny by mali byť zástupcovia zainteresovaných odborov. Úlohou pracovnej skupiny by mal byť najmä plán zberu dát, na základe ktorých budú navrhované opatrenia – vypracovanie Akčného plánu Bezpečné ulice na obdobie 2027 – 2030. Zber a vyhodnocovanie by mali zabezpečovať odborne spôsobilé osoby podľa príslušnej oblasti, aby bola zaručená odborná relevantnosť a využiteľnosť pre ďalšie rozhodovanie a návrh opatrení v rámci projektu.
2. predložil Mestskému zastupiteľstvu v Žiline informatívnu správu o výsledkoch zberu vyhodnotenia podnetov spolu s návrhom Akčného plánu Bezpečné ulice najneskôr do 30 júna 2027.

3. zabezpečil vyčlenenie financií z mestského rozpočtu pre finančné pokrytie zberu a spracovania dát súvisiacich s projektom, realizáciu dočasných malých zásahov vo verejnom priestore (taktický urbanizmus), zabezpečenie vypracovania projektových dokumentácii, ktoré podliehajú povoľovacím procesom, možnosť spolufinancovania z Európskych fondov.
4. každoročne, najneskôr do 30. júna, informoval Mestské zastupiteľstvo v Žiline o stave prípravy a realizácie opatrení, vynaložených finančných prostriedkoch a pláne na nasledujúce obdobie.

III. Odporúča

1. pri príprave návrhu rozpočtu mesta na rok 2028 a následne na ďalšie roky vyčleniť primerané finančné prostriedky na projektovú prípravu a postupnú realizáciu prioritných opatrení iniciatívy Bezpečné ulice.
2. pri príprave návrhu rozpočtu mesta na rok 2027 vyčleniť primerané finančné prostriedky na zabezpečenie potrebných personálnych kapacít slúžiacich na vytvorenie pracovnej skupiny slúžiacej na vypracovanie Akčného plánu Bezpečné ulice na obdobie 2027 – 2030.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Iniciatíva Bezpečné ulice sa v Žiline začala na základe poslaneckého uznesenia z roku 2023 „Bezpečné ulice – Pilotná štúdia ZŠ s MŠ sv. Gorazda“, ktorého cieľom bolo vypracovanie štúdie bezpečného prístupu detí k areálu školy. Toto uznesenie vytvorilo východisko pre systematické riešenie bezpečnosti verejných priestorov, predovšetkým v okolí škôl. Ukázalo sa, že prepájanie odborného návrhu, skúseností obyvateľov a postupnej realizácie opatrení môže významne zlepšiť bezpečnosť aj kvalitu života.

Potreba bezpečných ulíc sa však netýka iba okolia škôl. Rizikové miesta sa nachádzajú aj vo vnútroblokoch, centre mesta, v obytných uliciach a v mestských častiach. Problémom býva neprehľadné alebo nelegálne parkovanie, vysoká rýchlosť vozidiel, chýbajúce či poškodené chodníky, bariéry, nedostatočné, príp. chýbajúce verejné osvetlenie, nebezpečné, príp. chýbajúce priechody, konflikt pohybu chodcov a cyklistov, zanedbaná zeleň alebo nevyhovujúca organizácia dopravy.

Cieľom materiálu je preto pokračovať v iniciatíve Bezpečné ulice a vytvoriť transparentný celomestský postup, pomocou ktorého budú môcť obyvatelia označiť problémové lokality a mesto ich odborne posúdi, zoradí podľa naliehavosti a navrhne primerané riešenia. Osobitná pozornosť sa má venovať miestam, ktoré každodenne využívajú deti, seniori, osoby so zdravotným znevýhodnením, chodci a cyklisti.

Navrhované opatrenia môžu zahŕňať najmä upokojuvanie dopravy, úpravu križovatiek a priechodov, ochranu nároží pred parkovaním, doplnenie chodníkov a bezbariérových trás, dobudovanie, príp. zlepšenie intenzity verejného osvetlenia a rozhľadových pomerov, bezpečné cyklistické prepojenia, úpravu zelene, reorganizáciu parkovania a revitalizáciu vnútroblokov. Časť problémov je možné riešiť rýchlymi a finančne menej náročnými zásahmi, iné si vyžadujú štúdiu, projektovú dokumentáciu a investičnú prípravu.

Súčasťou iniciatívy majú byť aj vzdelávacie a preventívne aktivity. Samotné stavebné úpravy nestačia bez podpory bezpečného a ohľaduplného správania všetkých účastníkov dopravy. Zapojenie škôl, mestskej polície, výborov mestských častí a miestnych komunít môže posilniť rešpektovanie pravidiel.

Akčný plán umožní mestu plánovať zásahy podľa jasných kritérií, pripravovať rozpočtové krytie, uchádzať sa o externé zdroje a pravidelne informovať verejnosť aj mestské zastupiteľstvo o dosiahnutom pokroku.

Odporúčané kritériá hodnotenia lokalít

1. počet a zraniteľnosť používateľov verejného priestoru;
2. bezbariérovosť, stav verejného osvetlenia, rozhľadové pomery a technický stav lokality;
3. možnosť rýchlej realizácie a pomer prínosu k nákladom;
4. pripravenosť územia, majetkovoprávne vzťahy a nadväznosť na iné investície;

PRÍLOHY

Príkladom je lokalita pri podjazde na Nitrianskej ulici, kde schodisko priamo ústi do cyklotrasy.

